

Förordning om folk- och bostadsräkningar

Finansdepartementet

2007-04-24

Dokumentbeteckning

KOM (2007) 69

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om folk- och bostadsräkningar.

Sammanfattning

Förslaget innebär att medlemsstaterna vart tionde år till kommissionen (Eurostat) skall rapportera in uppgifter om befolkning och bostäder med fastställda demografiska, sociala och ekonomiska variabler samt boendevariabler för enskilda individer, familjer, hushåll, enskilda bostäder och bostadshus på nationell och regional nivå.

Sverige stödjer förslaget men kommer inte att kunna leverera statistik för alla obligatoriska variabler som nu föreslås.

Förslaget

1.1 Innehåll

Internationella, europeiska och nationella institutioner behöver ha tillräckligt tillförlitlig information om befolkning och bostäder i Europeiska unionen. Inom nästan varje politikområde – såväl ekonomiska, sociala som miljörelaterade - där EU är aktivt krävs det befolkningsuppgifter av hög kvalitet som underlag för att man skall kunna utforma verksamhetsrelaterade mål och bedöma vilka framsteg som gjorts. Med uppgifter från folk- och bostadsräkningar går det att göra välgrundade jämförelser mellan EU:s medlemsstater.

Dessutom utgör folkräkningsuppgifter som är jämförbara på EU-nivå stommen i de årliga befolkningskattningarna, urvalsundersökningar och regionala analyser.

Den senaste folk- och bostadsräkningen i Europeiska unionen gjordes för rapporteringsåret 2001. Den gjordes inte på grund av någon EU-lagstiftning utan byggde på en frivillig överenskommelse mellan medlemsländerna. Det har i efterhand visat sig att detta tillvägagångssätt inte i tillräckligt hög grad garanterar den datakvalitet som krävs. Referensdagarna mellan medlemsstaterna varierade stort och uppgifterna levererades inte i tid. Även om överenskommelsen var att alla uppgifter skulle vara Eurostat tillhanda senast den 30 juni 2003 rapporterades de sista uppgifterna in först i mitten av 2005. Uppgifterna var ofta ofullständiga, inte fullt validerade eller inkonsistenta. Sverige kunde inte leverera fullständiga data enligt överenskommelsen eftersom det inte genomfördes någon folk- och bostadsräkning här.

Föreliggande förslag klargör ansvarsområden och roller samt innehåller gemensamma krav på kvalitet och öppenhet i fråga om resultat och metoder. Det står medlemsstaterna fritt att ta fram uppgifterna på det sätt som de anser bäst i sina respektive länder. Medlemsstaterna får också själva bestämma från vilken källa de vill hämta uppgifterna. Samtidigt ger förslaget en garanti för att uppgifterna håller hög kvalitet, i synnerhet genom att de blir jämförbara på EU-nivå. I grund och botten fokuserar strategin på resultatet, inte på metoden.

Genom förordningen fastställs gemensamma bestämmelser för tillhandahållande vart tionde år av omfattande uppgifter om befolkning och bostäder (paragraf 1).

Förordningen definierar begreppen ”befolkning”, ”bostäder”, ”stadigvarande bosättning”, ”referensdag”, ”nationell”, ”regional”, ”väsentliga inslag i folk- och bostadsräkningar”, ”grundläggande kännetecken för folk- och bostadsräkning” samt ”avidentifierade mikrodata” (paragraf 2).

Medlemsstaterna skall till kommissionen (Eurostat) rapportera in uppgifter om befolkning och bostäder med fastställda demografiska, sociala och ekonomiska variabler samt boendevariabler för enskilda individer, familjer, hushåll, enskilda bostäder och bostadshus på nationell och regional nivå i enlighet med vad som fastställs i en bilaga (paragraf 3).

Medlemsstaterna kan grunda sin statistik på olika datakällor, exempelvis traditionell folk- och bostadsräkning med blanketter eller registerbaserad folk- och bostadsräkning (paragraf 4).

Förordningen reglerar också överföringen av uppgifterna till kommissionen. Kommissionen skall anta ett program för de statistiska data och övriga data som skall översändas för att kraven på insamling av uppgifter skall anses uppfyllda. Programmet över statistiska uppgifter får utöver aggregerade data även omfatta ett urval av avidentifierade mikrodata (paragraf 5).

Kommissionen skall biträdas av Statistikkommittén och en föreskrivande procedur skall tillämpas (paragraf 7).

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Lag (2001:99) om den officiella statistiken. Förordning (2001:100) om den officiella statistiken. Lag (2006:378) om lägenhetsregister. Förordning (2007:108) om lägenhetsregister.

1.3 Budgetära konsekvenser

För att uppfylla kravet i förordningen krävs att Sverige samlar in hushålls- och bostadsstatistik. Insamlingen av statistiken kommer att ske med stöd av lägenhetsregistret och folkbokföring på lägenheter. Kostnaden för uppbyggnad av lägenhetsregistret och folkbokföring på lägenheter uppgår till 460 miljoner kronor, varav 360 miljoner kronor tidigare är beviljade av riksdagen. De årliga kostnaderna för ajourföring av lägenhetsregistret, folkbokföring på lägenheter och statistikframställning är beräknade till ca 25 miljoner kronor.

Som jämförelse kan nämnas att en ny delvis enkätbaserad folk- och bostadsräkning är kostnadsberäknad till ca 400 miljoner kronor.

En urvalsundersökning uppfyller inte de krav som ställs på statistikens innehåll.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Sverige stödjer förslaget om en förordning på området. Behovet av tillförlitlig information om befolkning och bostäder är stort såväl nationellt som i Europeiska unionen. Förslaget garanterar möjligheterna för Eurostat att publicera efterfrågad jämförbar statistik av god kvalitet. Sverige ställer sig frågande till Eurostats behov av avidentifierade mikrodata. Bilagan till förordningen bör innehålla endast obligatoriska variabler. Variablerna, "vattenledningar", "toalett", "bad- eller duschrum" samt "uppvärmning" kommer inte att kunna samlas in genom lägenhetsregistret varför dessa variabler bör vara frivilliga för medlemsstaterna.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Förslaget har mottagits positivt i allmänna ordalag. Flera medlemsstater förordar att bilagan till förordningen innehåller endast obligatoriska variabler. Vissa medlemsstater har uttryckt tveksamhet när det gäller leverans av mikrodata till Eurostat.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

2006/07:FPM68

Europaparlamentet har ännu inte startat sin behandling av förslaget.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har behandlats av Statistiska centralbyrån som stödjer förslaget. Någon formell remissbehandling förutses inte.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Arbetet i rådets arbetsgrupp för statistik har inletts. Tidsplan och ansvarsfördelning för arbetet i Europaparlamentet är ännu inte klar.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rättslig grund är artikel 285 i EG-fördraget. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet och medbeslutande gäller enligt 251 i EG-fördraget.

3.3 Fackuttryck/termer